

31996L0092

L 27/20

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

30.1.1997.

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 96/92/EK
(1996. gada 19. decembris)
par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 57. panta 2. punktu, 66. pantu un 100.a pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar Līguma 189.b pantā noteikto procedūru ⁽³⁾,

(1) tā kā ir svarīgi pieņemt pasākumus, lai nodrošinātu nevainojamu iekšējā tirgus darbību; tā kā iekšējais tirgus aptver tādu teritoriju bez iekšējām robežām, kurā ir nodrošināta preču, pakalpojumu un kapitāla brīva aprīte un personu brīva pārvietošanās;

(2) tā kā konkurētspējīga elektroenerģijas tirgus izveide ir nozīmīgs pasākums iekšējā enerģijas tirgus izveidē;

(3) tā kā ar šīs direktīvas noteikumiem nevajadzētu ietekmēt Līguma pilnīgu piemērošanu, īpaši to noteikumu pilnīgu piemērošanu, kas attiecas uz iekšējo tirgu un konkurenci;

(4) tā kā iekšējā elektroenerģijas tirgus izveide ir īpaši nozīmīga, lai palielinātu šīs produkcijas ražošanas, pārvades un sadales efektivitāti un pastiprinātu piegādes drošību un Eiropas ekonomikas konkurētspēju, un ievērotu vides aizsardzību;

(5) tā kā iekšējais elektroenerģijas tirgus jāveido pakāpeniski, lai nozare var elastīgi un kārtīgi pielāgoties savai jaunajai videi un lai ņemtu vērā to, ka pašlaik elektroenerģētikas sistēmas ir organizētas dažādi;

(6) tā kā iekšējā tirgus izveidei elektroenerģētikā jāsekmē sistēmu savstarpēja savienošana un savstarpēja izmantojamība;

(7) tā kā Padomes 1990. gada 29. oktobra Direktīvā 90/547/EEK par elektroenerģijas pārvadi pa pārvades un sadales tīkliem ⁽⁴⁾ un Padomes 1990. gada 29. jūnija Direktīvā 90/377/EEK par Kopienas procedūru, lai veicinātu atklātību attiecībā uz gāzes un elektrības cenām, kas noteiktas tiešajiem lietotājiem rūpniecībā ⁽⁵⁾, ir paredzēts iekšējā elektroenerģijas tirgus izveides pirmais posms;

(8) tā kā tagad jāturpina pasākumi, lai izveidotu iekšējo elektroenerģijas tirgu;

(9) tā kā iekšējā tirgū elektroenerģijas uzņēmumiem jābūt spējīgiem darboties, neskarot atbilstību sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistībām, lai izveidotu konkurētspējīgu elektroenerģijas tirgu;

(10) tā kā strukturālo atšķirību dēļ dalībvalstīs pašlaik ir dažādas sistēmas elektroenerģijas nozares regulēšanai;

(11) tā kā saskaņā ar subsidiaritātes principu vispārīgi sistēmas principi jānosaka Kopienas līmenī, bet to sīki izstrādāta izpilde būtu jāatstāj dalībvalstu kompetencē, tā ļaujot katrai dalībvalstij izvēlēties to režīmu, kurš vislabāk atbilst situācijai attiecīgajā dalībvalstī;

(12) tā kā neatkarīgi no valdošās tirgus organizācijas specifikas, sistēmas pieejamībai jānosaka ar šo direktīvu un jānodrošina vienādi ekonomiskie rezultāti dalībvalstīs un tātad tieši salīdzināms tirgu atvērtības līmenis un tieši salīdzināma elektroenerģijas tirgu pieejamības pakāpe;

(13) tā kā dažās dalībvalstīs sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības var būt vajadzīgas, lai garantētu piegādes drošību un patērētāja un vides aizsardzību, ko, pēc to uzskata, brīva konkurence negarantē pati par sevi;

⁽¹⁾ OV C 65, 14.3.1992., 4. lpp. un OV C 123, 4.5.1994., 1. lpp.

⁽²⁾ OV C 73, 15.3.1993., 31. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 1993. gada 17. novembra atzinums (OV C 329, 6.12.1993., 150. lpp.). Padomes 1996. gada 25. jūlija kopējā nostāja (OV C 315, 24.10.1996., 18. lpp.) un Eiropas Parlamenta 1996. gada 11. decembra lēmums (vēl nav publicēts Oficiālajā Vēstnesī). Padomes 1996. gada 19. decembra lēmums.

⁽⁴⁾ OV L 313, 13.11.1990., 30. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Lēmumu 95/162/EK (OV L 107, 12.5.1995., 53. lpp.).

⁽⁵⁾ OV L 185, 17.7.1990., 16. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 93/87/EEK (OV L 277, 10.11.1993., 32. lpp.).

- (14) tā kā ilgtermiņa plānošana var būt viens no līdzekļiem minēto sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistību izpildei;
- (15) tā kā Līgumā ir īpaši noteikumi, kas attiecas uz brīvās preču aprites un uz konkurences ierobežojumiem;
- (16) tā kā Līguma 90. panta 1. punktā ir īpaši noteikts, ka dalībvalstīm ir pienākums ievērot šos noteikumus attiecībā uz publiskiem uzņēmumiem un uzņēmumiem, kam ir piešķirtas īpašas vai ekskluzīvas tiesības;
- (17) tā kā ar Līguma 90. panta 2. punktu šie noteikumi ar īpašiem nosacījumiem ir attiecināti uz uzņēmumiem, kam ir uzticēta vispārējās ekonomiskās nozīmes pakalpojumu sniegšana;
- (18) tā kā šīs direktīvas izpilde ietekmēs minēto uzņēmumu darbību;
- (19) tā kā tāpēc dalībvalstīm, nosakot elektroenerģijas uzņēmumiem sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības, jāievēro attiecīgie Līguma noteikumi, kurus interpretējusi Tiesa;
- (20) tā kā, veidojot iekšējo elektroenerģijas tirgu, būtu jāņem vērā Kopienas ekonomiskās un sociālās kohēzijas mērķis, īpaši tādās nozarēs kā dalībvalsts vai Kopienas infrastruktūra, kuru izmanto elektroenerģijas pārvadē;
- (21) tā kā Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 5. jūnija Lēmums Nr. 1254/96/EK, ar ko ir noteiktas vairākas pamatnostādnes Eiropas enerģētikas tīkliem ⁽¹⁾, ir ieguldījums integrētas elektroenerģijas pārvades infrastruktūras izveidē;
- (22) tā kā tāpēc jāparedz kopīgi noteikumi elektroenerģijas ražošanai un elektroenerģijas pārvades un sadales sistēmām;
- (23) tā kā ražošanas tirgu var atvērt ar divām sistēmām — atļaujas piešķiršanas procedūru vai konkursa procedūru -, un tām jādarbojas saskaņā ar objektīviem, caurskatāmiem un nediskriminējošiem kritērijiem;
- (24) tā kā šajā sistēmā jāievēro pasāzotāju un neatkarīgo ražotāju nostāja;
- (25) tā kā visām pārvades sistēmām jābūt pakļautām centrālai vadībai un kontrolei, lai garantētu sistēmas drošību, stabilitāti un efektivitāti ražotāju un to patērētāju interesēs; tā kā tāpēc pārvades sistēmas ekspluatācija, uzturēšana un, vajadzības gadījumā, sistēmas attīstība būtu jāuztic izraudzītam pārvades sistēmas operatoram; tā kā pārvades sistēmas operatora darbībai jābūt objektīvai, pārredzamai un nediskriminējošai;
- (26) tā kā pārvades sistēmu un tiešo līniju ekspluatācijas tehniskajiem noteikumiem jābūt pārredzamiem un jānodrošina savstarpēja izmantojamība;
- (27) tā kā spēkstaciju dispečervadībai jānosaka objektīvi un nediskriminējoši kritēriji;
- (28) tā kā vides aizsardzības apsvērumu dēļ var dot priekšroku elektroenerģijas ražošanai no atjaunojamiem avotiem;
- (29) tā kā sadales līmenī patērētājiem kādā apgabalā var piešķirt piegādes tiesības, un jāieceļ pārvaldītājs, kas pārvalda, uztur un vajadzības gadījumā pilnveido sadales sistēmu;
- (30) tā kā, lai nodrošinātu pārredzamību un novērstu diskrimināciju, vertikāli integrēto uzņēmumu pārvades funkcija būtu jārealizē neatkarīgi no citām darbībām;
- (31) tā kā vienīgajam pircējam jādarbojas šķirti no vertikāli integrēto uzņēmumu ražošanas un sadales darbībām; tā kā informācijas plūsma starp vienīgā pircēja darbībām un minētajām ražošanas un sadales darbībām jāierobežo;
- (32) tā kā visu integrēto elektroenerģijas uzņēmumu pārskatiem vajadzētu būt maksimāli pārredzamiem, īpaši, lai identificētu iespējamus valdošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas gadījumus, kas izpaužas, piemēram, pārmērīgi augstos vai zemos tarīfos vai diskriminācijā pret līdzvērtīgiem darījumiem; tā kā šajā nolūkā par katru darbību jāsniedz atsevišķs pārskats;
- (33) tā kā, attiecīgi ievērojot konfidencialitāti, kompetentajām iestādēm jānodrošina pieeja uzņēmumu iekšējiem pārskatiem;
- (34) tā kā dalībvalstīs sistēmu uzbūve un specifiskie raksturlielumi ir dažādi, pieeja sistēmām būtu jārealizē dažādi, bet saskaņā ar objektivitātes, pārredzamības un nediskriminācijas kritēriju;
- (35) tā kā būtu jāparedz atļaut tiešo līniju būvi un ekspluatāciju;

⁽¹⁾ OV L 161, 29.6.1996., 147. lpp.

- (36) tā kā jāparedz drošības un strīdu izšķiršanas procedūras;
- (37) tā kā būtu jāizvairās no jebkuras ļaunprātīgas valdošā stāvokļa izmantošanas vai aplaupošām darbībām;
- (38) tā kā dažām dalībvalstīm var būt īpašas grūtības pielāgot to sistēmas, būtu jāparedz pārejas režīmi vai atkāpes, īpaši mazu izolēto sistēmu ekspluatācijai;
- (39) tā kā ar šo direktīvu ir noteikts nākamais liberalizācijas posms; tā kā, tai stājoties spēkā, daži šķēršļi tirdzniecībā ar elektroenerģiju starp dalībvalstīm tomēr saglabāsies; tā kā tāpēc var iesniegt ar pieredzi iegūtus priekšlikumus par iekšējā elektroenerģijas tirgus darbības uzlabošanu; tā kā tāpēc Komisijai būtu jāziņo Padomei un Eiropas Parlamentam par šīs direktīvas piemērošanu,
5. "Pārvade" ir elektroenerģijas transportēšana apvienotajā augstsprieguma sistēmā, lai to piegādātu tiešajiem patērētājiem vai sadalītājiem.
6. "Sadale" ir elektroenerģijas transportēšana vidsprieguma un zemsprieguma sadales sistēmās, lai to piegādātu patērētājiem.
7. "Patērētāji" ir elektroenerģijas vairumtirdzniecības vai tiešie patērētāji un sadales uzņēmumi.
8. "Vairumtirdzniecības patērētāji" ir visas fiziskās vai juridiskās personas, kas iepērk vai pārdod elektroenerģiju un kam nav pārvades, ražošanas vai sadales funkciju tās sistēmas iekšienē vai ārpus tās, kurā tās ir reģistrētas, ja dalībvalstis atzīst to pastāvēšanu.
9. "Tiešais patērētājs" ir patērētājs, kas pērk elektroenerģiju savām vajadzībām.
10. "Starpsavienojumi" ir ierīces, ar ko savieno elektroenerģētikas sistēmas.
11. "Apvienota sistēma" ir vairākas pārvades un sadales sistēmas, kas savstarpēji savienotas ar vienu vai vairākiem starpsavienojumiem.

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

Piemērošanas joma un definīcijas

1. pants

Ar šo direktīvu nosaka kopīgus noteikumus elektroenerģijas ražošanai, pārvadei un sadalei. Ar to nosaka noteikumus, kas attiecas uz elektroenerģijas nozares organizāciju un darbību, pieeju tirgum, kritērijiem un procedūrām, kuras piemēro konkursiem un atļauju piešķiršanai, un sistēmu ekspluatāciju.

2. pants

Šajā direktīvā:

1. "Ražošana" ir elektroenerģijas ražošana.
2. "Ražotājs" ir fiziska vai juridiska persona, kas ražo elektroenerģiju.
3. "Pašražotājs" ir fiziska vai juridiska persona, kas ražo elektroenerģiju galvenokārt savām vajadzībām.
4. "Neatkarīgais ražotājs" ir:
 - a) ražotājs, kam nav elektroenerģijas pārvadītāja vai sadalītāja funkciju tajā teritorijā, kurā darbojas sistēma, kur viņš ir reģistrēts;
 - b) dalībvalstīs, kur nav vertikāli integrētu uzņēmumu un kur izmanto konkursa procedūru, ražotājs, kurš atbilst definīcijai a) apakšpunktā un kurš nevar ekskluzīvi izmantot apvienotās sistēmas ekonomisko priekšrocību.
5. "Integrēts elektroenerģijas uzņēmums" ir vertikāli vai horizontāli integrēts uzņēmums.
6. "Vertikāli integrēts uzņēmums" ir uzņēmums, kas pilda divas vai vairākas elektroenerģijas ražošanas, pārvades un sadales funkcijas.
7. "Horizontāli integrēts uzņēmums" ir uzņēmums, kas pilda vismaz vienu no funkcijām, lai ražotu elektroenerģiju pārdošanai, pārvadītu vai sadalītu elektroenerģiju un veiktu kādu citu darbību, kura nav saistīta ar elektroenerģiju.
8. "Konkursa procedūra" ir procedūra, kurā plānotās papildu prasības un rezerves jaudu sedz ar apgādi no jaunas vai esošas ražošanas jaudas.

21. "Ilgttermiņa plānošana" ir ražošanas un pārvades jaudās vajadzīgā ieguldījuma plānošana ilgām termiņam, lai apmierinātu pieprasījumu pēc elektroenerģijas sistēmā un nodrošinātu patērētāju apgādi.

22. "Vienīgais pircējs" ir jebkura juridiska persona, kas tajā sistēmā, kur reģistrēta, atbild par vienoto pārvades sistēmas pārvaldību un/vai centralizēto elektroenerģijas iepirkšanu un pārdošanu.

23. "Maza izolētā sistēma" ir jebkura sistēma, kur patērētājs 1996. gadā ir mazāks par 2 500 GWh un kur mazāk nekā 5 % gada patēriņa iegūst no starpsavienojuma ar citām sistēmām.

II NODAĻA

Vispārīgi noteikumi nozares organizācijai

3. pants

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka, pamatojoties uz to institucionālo organizāciju un attiecīgi ievērojot subsidiaritātes principu, neskarot 2. punktu, elektroenerģijas uzņēmumus ekspluatē saskaņā ar šīs direktīvas principiem, lai izveidotu konkurētspējīgu elektroenerģijas tirgu, nešķirojot minētos uzņēmumus pēc tiesībām vai pienākumiem. Abām pieejām sistēmai, kas minētas 17. un 18. pantā, jānodrošina vienādi ekonomiskie rezultāti un tātad tieši salīdzināmi tirgus atvērtības līmeņi un tieši salīdzināmas elektroenerģijas tirgu pieejas pakāpes.

2. Pilnībā ievērojot attiecīgos Līguma noteikumus, īpaši 90. pantu, dalībvalstis uzņēmumiem, kas darbojas elektroenerģijas nozarē, var vispārīgās ekonomiskās interesēs uzlikt sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības, kuras attiecas uz apgādes drošību, regularitāti, kvalitāti un cenu un vides aizsardzību. Šādām saistībām jābūt skaidri noteiktām, pārredzamām, nediskriminējošām un pārbaudāmām; dalībvalstis informāciju par tām un to pārskatīšanu nekavējoties publicē un dara zināmu Komisijai. Lai izpildītu iepriekšminētās sabiedrisko pakalpojumu saistības, tās dalībvalstis, kuras to vēlas, var ieviest izpildes ilgtermiņa plānošanu.

3. Dalībvalstis var nepiemērot 5., 6., 17., 18. un 21. pantu, ciktāl šo noteikumu piemērošana būtu šķērslis elektroenerģijas uzņēmumiem uzliktu saistību izpildei juridiski vai faktiski vispārīgās ekonomiskās interesēs un ciktāl tas neietekmētu tirdzniecības attīstību tādā mērā, ka ir pretrunā Kopienas interesēm. Kopienas interesēs ietilpst, *inter alia*, tiesīgu patērētāju konkurence saskaņā ar šo direktīvu un Līguma 90. pantu.

III NODAĻA

Ražošana

4. pants

Jaunu ražošanas jaudu būvei dalībvalstis var izvēlēties atļaujas piešķiršanas procedūru un/vai konkursa procedūru. Atļauju piešķiršanai un konkursam jānotiek saskaņā ar objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem.

5. pants

1. Ja dalībvalstis izvēlas atļauju piešķiršanas procedūru, tad tās nosaka atļauju piešķiršanas kritērijus, saskaņā ar kuriem savā teritorijā atļauj būvēt ražošanas jaudu. Šie kritēriji var attiekties uz:

- a) elektroenerģētikas sistēmu, objektiem un ar tiem saistītajām iekārtām;
- b) vides aizsardzību;
- c) zemes izmantojumu un objektu novietojumu;
- d) valsts zemes izmantojumu;
- e) energoefektivitāti;
- f) primāro avotu raksturu;
- g) pretendenta specifiskajiem rādītājiem, piemēram, tehniskajām, ekonomiskajām un finansiālajām spējām;
- h) noteikumiem, kas minēti 3. pantā.

2. Sīki izstrādātos kritērijus un procedūras publicē.

3. Atļaujas atteikuma gadījumā pretendētus informē par atteikuma iemesliem, un šiem iemesliem jābūt objektīviem un nediskriminējošiem; iemesliem jābūt labi pamatotiem un pamatojuma attiecīgi izklāstītiem; tos informācijas nolūkā nosūta Komisijai. Pretendentam jābūt pieejamām pārsūdzības procedūrām.

6. pants

1. Ja pretendenti izvēlas konkursa procedūru, tad dalībvalstis vai kāda attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde sastāda jaunu ražošanas līdzekļu sarakstu, tajā iekļaujot rezerves jaudu, pamatojoties uz 2. punktā minēto regulāro aprēķinu. Sarakstā ņem vērā vajadzību savstarpēji savienot sistēmas. Vajadzīgo jaudu piešķir konkursā saskaņā ar šajā pantā izklāstīto procedūru.

2. Pārvades sistēmas operators vai kāda cita attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde sastāda un valsts uzraudzībā vismaz reizi divos gados publicē regulāru aprēķinu, kas attiecas uz to ražošanas un pārvades jaudu, kuru paredzēts savienot ar sistēmu, vajadzību pēc starpsavienojumiem ar citām sistēmām, iespējamo pārvades jaudu un pieprasījumu pēc elektroenerģijas. Aprēķins attiecas uz periodu, ko nosaka katra dalībvalsts.

3. Ziņas par konkursa procedūru, kas attiecas uz ražošanas līdzekļiem, publicē *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* vismaz sešus mēnešus pirms konkursa beigu termiņa.

Jebkuram ieinteresētajam uzņēmumam, kas ir reģistrēts kādas dalībvalsts teritorijā, konkursa dokumentācija ir pieejama tā, lai tam ir pietiekami ilgs laiks iesniegt pieteikumu konkursam.

Konkursa dokumentācijā ietilpst sīki izstrādāts līguma noteikumu un tās procedūras apraksts, kas jāievēro konkursa dalībniekiem, un pilnīgs to kritēriju saraksts, ar kuriem reglamentē konkursa dalībnieku atlasīšanu un līguma piešķiršanu. Šī dokumentācija var attiekties arī uz 5. panta 1. punktā minētajām jomām.

4. Konkursos par vajadzīgo ražošanas jaudu jāapsver arī elektroenerģijas apgādes piedāvājumi ar ilgtermiņa garantijām, ko dod esošās ražošanas vienības, ja tā var apmierināt papildu prasības.

5. Dalībvalstis izraugās iestādi vai valsts iestādi, vai privātu struktūru, kas nav atkarīga no elektroenerģijas ražošanas, pārvades un sadales darbībām, un uzdod tai atbildību par konkursa procedūras organizāciju, uzraudzību un kontroli. Šī iestāde vai struktūra veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu piedāvājumos esošās informācijas konfidencialitāti.

6. Tomēr dalībvalstīs, kas izvēlējušās konkursa procedūru, pašražotājiem un neatkarīgajiem ražotājiem jābūt iespējai saņemt atļauju, pamatojoties uz objektīviem, caurskatāmiem un nediskriminējošiem kritērijiem, kas noteikti 4. un 5. pantā.

IV NODAĻA

Pārvades sistēmas ekspluatācija

7. pants

1. Dalībvalstis norīko vai uzdod uzņēmumiem, kam ir savas pārvades sistēmas, ņemot vērā efektivitātes un ekonomiskā līdzsvara apsvērumus, uz dalībvalsts noteiktu laiku norīkot sistēmas operatoru, kuram jāatbild par pārvades sistēmas ekspluatāciju, uzturēšanu un vajadzības gadījumā par pilnveidošanu attiecīgā apgabalā un par tās starpsavienojumiem ar citām sistēmām, lai garantētu apgādes drošību.

2. Dalībvalstis nodrošina to tehnisko noteikumu izstrādi un publicēšanu, ar ko noteic tehniskā projekta un ekspluatācijas minimālo prasību savienojumam ar ražošanas objektu sistēmu, sadales sistēmām, tieši savienotajām patērētāju iekārtām, starpsavienojumu ķēdēm un tiešajām līnijām. Ar šīm prasībām nodrošina sistēmu savstarpējo izmantojamību, un tās ir objektīvas un nediskriminējošas. Par tām paziņo Komisijai saskaņā ar 8. pantu Padomes 1983. gada 28. marta Direktīvā 83/189/EEK, ar ko nosaka procedūru informācijas sniegšanai tehnisko standartu un noteikumu jomā ⁽¹⁾.

3. Sistēmas operators atbild par enerģijas plūsmu pārvaldību sistēmā, ņemot vērā apmaiņu ar citām savstarpēji apvienotām sistēmām. Šajā nolūkā sistēmas operators atbild par elektroenerģētikas sistēmas drošu, stabilu un efektīvu darbību un visu tai vajadzīgo papildpakalpojumu pieejamību.

4. Sistēmas operators sniedz pietiekamu informāciju jebkuram citam tādas sistēmas operatoram, kas ir savienota ar attiecīgo sistēmu, ja tāda informācija ir vajadzīga, lai nodrošinātu sistēmas efektīvu darbību, saskaņotu pilnveidošanu un savstarpēju izmantojamību.

5. Sistēmas operators sistēmu lietotājiem vai sistēmu lietotāju grupām nerada nevienlīdzīgus nosacījumus, īpaši par labu saviem meitasuzņēmumiem vai akcionāriem.

6. Ja pārvades sistēma vēl nav neatkarīga no ražošanas un sadales darbībām, tad sistēmas operators vismaz pārvaldības ziņā ir neatkarīgs no citām darbībām, kas neattiecas uz pārvades sistēmu.

8. pants

1. Pārvades sistēmas operators atbild par ražošanas objektu dispečervadību attiecīgajā apgabalā un par starpsavienojumu izmantošanu savienojumiem ar citām sistēmām.

2. Neskarot elektroenerģijas apgādi, pamatojoties uz līgumsaistībām, to skaitā tām, kas rodas no konkursa dokumentācijas, ražošanas objektu dispečervadību un starpsavienojumu izmantošanu nosaka, pamatojoties uz kritērijiem, kurus var apstiprināt dalībvalsts un kuriem jābūt objektīviem, kuri jāpublicē un jāpiemēro nediskriminējoši, nodrošinot pareizu iekšējā elektroenerģijas tirgus darbību. Tās ņem vērā ekonomisko priekšrocību, kāda ir elektroenerģijai, ko iegūst, pārņemot no pieejamiem ražošanas objektiem ar starpsavienojumiem, un sistēmas tehniskos ierobežojumus.

⁽¹⁾ OV L 109, 26.4.1983., 8. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar 1994. gada Pievienošanās aktu.

3. Dalībvalsts var prasīt, lai sistēmas operators, veicot ražošanas objektu dispečervadību, dod priekšroku ražošanas objektiem, kas izmanto atjaunojamus enerģijas avotus vai atkritumus vai kombinēti ražo siltumu un elektroenerģiju.

4. Dalībvalsts apgādes drošības apsvērumu dēļ var noteikt, ka priekšroka dodama to ražošanas objektu dispečervadībai, kas izmanto vietējos primārās enerģijas kurināmā avotus, bet, nevienā kalendārā gadā nepārsniedzot 15 % kopējās primārās enerģijas, kura vajadzīga, lai saražotu elektroenerģiju, ko patērē attiecīgajā dalībvalstī.

9. pants

Pārvades sistēmas operatoram jā saglabā tās komerciāli jutīgās informācijas konfidencialitāte, ko operators iegūst, veicot uzņēmējdarbību.

V NODAĻA

Sadales sistēmas ekspluatācija

10. pants

1. Dalībvalstis sadales uzņēmumiem var uzlikt pienākumu apgādāt patērētājus noteiktā apgabalā. Šādas apgādes tarifu var regulēt, piemēram, lai nodrošinātu vienādu attieksmi pret attiecīgajiem patērētājiem.

2. Dalībvalstis norīko vai uzdod uzņēmumiem, kam ir savas sadales sistēmas, norīkot sistēmas operatoru, kuram jāatbild par sadales sistēmas ekspluatāciju, uzturēšanu un vajadzības gadījumā par pilnveidošanu attiecīgā apgabalā un par tās starpsavienojumiem ar citām sistēmām.

3. Dalībvalstis nodrošina to, ka sistēmas operators darbojas saskaņā ar 11. un 12. pantu.

11. pants

1. Sadales sistēmas operators savā apgabalā, attiecīgi ievērojot vides vajadzības, elektroenerģijas sadales sistēmu uztur drošu, stablu un efektīvu.

2. Nekādā gadījumā sistēmas operators sistēmu lietotājiem vai sistēmu lietotāju grupām nerada nevienlīdzīgus nosacījumus, īpaši par labu saviem meitasuzņēmumiem vai akcionāriem.

3. Dalībvalsts var prasīt, lai sadales sistēmas operators, veicot ražošanas objektu dispečervadību, dod priekšroku ražošanas objektiem, kas izmanto atjaunojamus enerģijas avotus vai atkritumus vai kombinēti ražo siltumu un elektroenerģiju.

12. pants

Sadales sistēmas operatoram jā saglabā tās komerciāli jutīgās informācijas konfidencialitāte, ko operators iegūst, veicot uzņēmējdarbību.

VI NODAĻA

Pārskatu saturs un pārredzamība

13. pants

Dalībvalstīm vai jebkurai kompetentajai iestādei, ko tās norīko, un 20. panta 3. punktā minētajām strīdu izšķiršanas iestādēm ir tiesības piekļūt ražošanas, pārvades vai sadales uzņēmumu pārskatiem, ja tas vajadzīgs pārbaužu veikšanai.

14. pants

1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka elektroenerģijas uzņēmumu pārskatus sastāda saskaņā ar 2. — 5. punktu.

2. Neatkarīgi no sistēmas piederības vai juridiskās formas elektroenerģijas uzņēmumi sastāda, iesniedz auditam un publicē savus gada pārskatus saskaņā ar dalībvalsts noteikumiem, kas pieņemti, ievērojot Padomes 1978. gada 25. jūlija Ceturto direktīvu 78/660/EEK, kuras pamatā ir Līguma 54. panta 3. punkta g) apakšpunkts par dažu veidu uzņēmumu gada pārskatiem⁽¹⁾, un kas attiecas uz gada pārskatiem, kuri jāsniedz sabiedrībām ar ierobežotu atbildību. Uzņēmumi, kam juridiski nav pienākuma publicēt gada pārskatus, to eksemplāru glabā savā galvenajā birojā, lai tas ir publiski pieejams.

3. Integrētie elektroenerģijas uzņēmumi savā iekšējā uzskaitē sastāda atsevišķus pārskatus par ražošanas, pārvades un sadales darbībām un vajadzības gadījumā konsolidētos pārskatus par citām darbībām, kas nav saistītas ar elektroenerģiju, ja minētās darbības ir veikuši atsevišķi uzņēmumi, lai izvairītos no diskriminācijas, kompensācijas novirzīšanas citām jomām un konkurences traucējumiem. Pārskatu piezīmēs uzņēmumi iekļauj bilanci un peļņas un zaudējumu pārskatu par katru darbību.

4. Gada pārskatu piezīmēs uzņēmumi norāda noteikumus aktīvu un pasīvu, izdevumu un ienākumu sadalījumam, ko tie ievēro, sastādot atsevišķos pārskatus, kuri minēti 3. punktā. Šos noteikumus var grozīt tikai izņēmuma gadījumos. Šādi grozījumi jāmin piezīmēs un attiecīgi jāpamato.

⁽¹⁾ OV L 222, 14.8.1978., 11. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar 1994. gada Pievienošanās aktu.

5. Gada pārskatu piezīmēs norāda visus darījumus, kas atbilst noteiktam apmēram un kas veikti ar saistītiem uzņēmumiem Padomes 1983. gada 13. jūnija Septītās direktīvas 83/349/EEK 41. panta nozīmē, kuras pamatā ir Līguma 54. panta 3. punkta g) apakšpunkts par konsolidētajiem pārskatiem ⁽¹⁾, vai ar apvienotiem uzņēmumiem tās 33. panta 1. punkta nozīmē, vai ar uzņēmumiem, kas pieder tiem pašiem akcionāriem.

15. pants

1. Dalībvalstis, kas par vienīgo pircēju izraugās vertikāli integrētu elektroenerģijas uzņēmumu vai vertikāli integrēta elektroenerģijas uzņēmuma daļu, izstrādā noteikumus, kuros ir prasība, ka vienīgajam pircējam jādarbojas šķirti no integrētā uzņēmuma ražošanas un sadales darbībām.

2. Dalībvalstis nodrošina to, ka nav informācijas plūsmas starp vertikāli integrēto elektroenerģijas uzņēmumu vienīgā pircēja darbībām un to ražošanas un sadales darbībām, izņemot to informāciju, kas vajadzīga, lai izpildītu vienīgā pircēja pienākumus.

VII NODAĻA

Sistēmas pieejas organizācija

16. pants

Organizējot pieeju sistēmai, dalībvalstis var izvēlēties 17. un/vai 18. pantā minētās procedūras. Abu grupu procedūras saskan ar objektivitātes, pārredzamības un nediskriminācijas kritērijiem.

17. pants

1. Ja pieeju sistēmai apspriež sarunās, tad dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai elektroenerģijas ražotāji un, ja dalībvalstis atļauj tiem pastāvēt, tad apgādes uzņēmumi un tiesīgie patērētāji tajā teritorijā, kuru apgādā šī sistēma, vai ārpus minētās teritorijas pieeju sistēmai var apspriest sarunās tā, lai cits ar citu noslēgtu apgādes līgumus, pamatojoties uz brīvprātīgiem komerciālajiem līgumiem.

2. Ja pie sadales sistēmas pievieno tiesīgu patērētāju, tad pieeja sistēmai jāapspriež sarunās ar attiecīgo sadales sistēmas operatoru un vajadzības gadījumā ar attiecīgo pārvades sistēmas operatoru.

3. Lai veicinātu pārredzamību un atvieglotu sarunas par pieeju sistēmai, sistēmas operatoriem pirmajā gadā pēc šīs direktīvas izpildes jāpublicē orientējošas robežas cenām par pārvades un sadales sistēmu izmantošanu. Cik iespējams, orientējošās cenas, kas publicētas turpmākajiem gadiem, būtu jāpamato ar vidējo cenu, par kādu panākta vienošanās sarunās iepriekšējos 12 mēnešos.

4. Dalībvalstis var izvēlēties arī regulētas sistēmas pieejas procedūru, piešķirot tiesīgajiem patērētājiem pieejas tiesību, pamatojoties uz publicētajiem pārvades un sadales sistēmu izmantošanas tarifiem, kas, sistēmas pieejas izteiksmē, ir vismaz līdzvērtīgi citām pieejas sistēmas procedūrām, kuras minētas šajā nodaļā.

5. Attiecīgais pārvades vai sadales sistēmas operators var atteikties pieeju, ja tam nav vajadzīgās jaudas. Šāds atteikums attiecīgi jāpamato, īpaši, ņemot vērā 3. pantu.

18. pants

1. Piemērojot vienīgā pircēja procedūru, dalībvalstis sistēmas operatora apkalpotajā teritorijā par vienīgo pircēju norīko juridisku personu. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai:

- i) publicētu nediskriminējošu tarifu par pārvades un sadales sistēmas izmantošanu;
- ii) tiesīgie patērētāji savām vajadzībām var brīvi noslēgt apgādes līgumus ar ražotājiem un, ja dalībvalstis atļauj tiem pastāvēt, tad ar apgādes uzņēmumiem ārpus attiecīgās sistēmas teritorijas;
- iii) tiesīgie patērētāji savām vajadzībām var brīvi noslēgt apgādes līgumus ar ražotājiem attiecīgās sistēmas teritorijā;
- iv) neatkarīgie ražotāji sarunās ar pārvades un sadales sistēmu operatoriem var apspriest pieeju sistēmai, lai, pamatojoties uz brīvprātīgu komerciālo līgumu, noslēgtu apgādes līgumus ar tiesīgajiem patērētājiem ārpus sistēmas.

2. Vienīgajam pircējam var būt pienākums iepirkt elektroenerģiju, par ko tiesīgais patērētājs noslēdzis līgumu ar ražotāju sistēmas teritorijā vai ārpus tās, par cenu, kura ir vienāda ar pārdošanas cenu, ko vienīgais pircējs piedāvā tiesīgajiem patērētājiem, minus publicētā tarifa cena, kura minēta 1. punkta i) apakšpunktā.

⁽¹⁾ OV L 193, 18.7.1983., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar 1994. gada Pievienošanās aktu.

3. Ja iepirkšanas pienākumu saskaņā ar 2. punktu neuzliek vienīgajam pircējam, tad dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu 1. punkta ii) un iii) apakšpunktā minēto apgādes līgumu izpildi ar pieeju sistēmai, pamatojoties uz publicēto tarifu, kurš minēts 1. punkta i) apakšpunktā, vai ar sarunās apspriestu pieeju sistēmai saskaņā ar 17. panta nosacījumiem. Pēdējā gadījumā vienīgajam pircējam nebūtu pienākuma publicēt nediskriminējošu tarifu pārvades un sadales sistēmas izmantošanai.

4. Vienīgais pircējs var atteikties pieeju sistēmai un atteikties iepirkt elektroenerģiju no tiesīgajiem patērētājiem, ja viņam nav vajadzīgās pārvades vai sadales jaudas. Šāds atteikums attiecīgi jāpamato, īpaši, ņemot vērā 3. pantu.

19. pants

1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu savu elektroenerģijas tirgu atvērtību tā, ka līgumus saskaņā ar 17. un 18. panta nosacījumiem var noslēgt vismaz līdz ievērojamam līmenim, par ko reizi gadā paziņo Komisijai.

Dalībvalsts tirgus daļu aprēķina pēc Kopienas elektroenerģijas daļas, ko patērē tiešie patērētāji, kuri patērē vairāk nekā 40 GWh gadā (patēriņa vietā un, ieskaitot pašražošanu).

Vidējo Kopienas daļu aprēķina Komisija, pamatojoties uz informāciju, ko regulāri sniedz dalībvalstis. Komisija, noteicot tirgus atvērtības pakāpi, vidējo Kopienas daļu ar visiem attiecīgajiem aprēķina paskaidrojumiem katru gadu līdz novembrim publicē *Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī*.

2. Dalībvalsts tirgus daļa, kas minēta 1. punktā, progresīvi palielinās sešos gados. Šo palielinājumu aprēķina, pazeminot 1. punktā minēto Kopienas patēriņa sliekšni no 40 GWh līdz 20 GWh elektroenerģijas gada patēriņa trīs gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā un līdz 9 GWh elektroenerģijas gada patēriņa sešus gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā.

3. Dalībvalstis nosaka patērētājus, kam to teritorijā ir 1. un 2. punktā norādītās daļas un juridiskā rīcībspēja slēgt līgumus par elektroenerģiju saskaņā ar 17. un 18. pantu, ja visi gala patērētāji, kuri patērē (patēriņa vietā un, ieskaitot pašražošanu) vairāk nekā 100 GWh gadā, jāiekļauj minētajā kategorijā.

Sadales uzņēmumiem, ja nav norādīts, ka tie ir tiesīgi patērētāji saskaņā ar šo punktu, ir juridiskā rīcībspēja saskaņā ar 17. un 18. panta nosacījumiem slēgt līgumus par to elektroenerģijas apjomu, ko patērē viņu pircēji, kuri ir uzskatāmi par tiesīgiem patērētājiem attiecīgajā sadales sistēmā, lai apgādātu minētos patērētājus.

4. Dalībvalstis katru gadu līdz 31. janvārim publicē kritērijus, pēc kā noteic tiesīgos patērētājus, kuri var noslēgt līgumus saskaņā ar 17. un 18. panta nosacījumiem. Šo informāciju kopā ar visu pārējo informāciju, kas vajadzīga, lai pamatotu tirgus atvērtību saskaņā ar 1. punktu, nosūta Komisijai, kura to publicē *Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī*. Komisija var lūgt, lai dalībvalsts izmaina savu dokumentāciju, kas minēta 3. punktā, ja tajā minētie norādījumi rada šķēršļus šīs direktīvas pareizai piemērošanai, ciktāl tā attiecas uz iekšējā elektroenerģijas tirgus nevainojamu darbību. Ja attiecīgā dalībvalsts trijos mēnešos nenodrošina atbilstību šim lūgumam, tad galīgo lēmumu pieņem saskaņā ar I procedūru, kas izklāstīta 2. pantā Padomes 1987. gada 13. jūlija Lēmumā 87/373/EEK, ar kuru nosaka procedūras Komisijai piešķirto izpildes pilnvaru īstenošanai ⁽¹⁾.

5. Lai elektroenerģijas tirgus 26. pantā minētajā periodā atvērtu līdzsvaroti:

- a) neaizliedz līgumu slēgšanu saskaņā ar 17. un 18. panta nosacījumiem par elektroenerģijas apgādi ar tiesīgu patērētāju, kas ir citas dalībvalsts sistēmā, ja patērētājs ir uzskatāms par tiesīgu abās iesaistītajās sistēmās;
- b) ja darījumus, kas aprakstīti a) apakšpunktā, atsaka tāpēc, ka patērētājs ir tiesīgs tikai vienā no abām sistēmām, tad Komisija, ņemot vērā situāciju tirgū un vispārējās intereses, tai pusei, kura atsaka, var uzlikt pienākumu izpildīt lūgto elektroenerģijas apgādi pēc tās dalībvalsts lūguma, kur atrodas tiesīgais patērētājs.

Vienlaikus ar procedūru un grafiku, kas ir 26. pantā, un vēlākais pēc minētajā pantā paredzētā laikposma puslaika Komisija pārskata pirmās daļas b) apakšpunkta piemērošanu, pamatojoties uz tirgus norisēm un ņemot vērā vispārējās intereses. Pēc iegūtās pieredzes Komisija novērtē šo situāciju un ziņo par iespējamu elektroenerģijas tirgu atvērtības nelīdzsvarotību, ievērojot šo punktu.

⁽¹⁾ OV L 197, 18.7.1987., 33. lpp.

20. pants

1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka:

- i) neatkarīgie ražotāji un pašražotāji sarunās var apspriest pieeju sistēmai, lai apgādātu savas telpas un meitasuzņēmumus tajā pašā dalībvalstī vai citā dalībvalstī ar apvienotās sistēmas starpniecību;
- ii) ražotāji, kas ir ārpus sistēmas teritorijas, var noslēgt apgādes līgumu pēc uzaicinājuma uz konkursu par jaunu ražošanas jaudu un piekļūt sistēmai, lai izpildītu līgumu.

2. Dalībvalstis nodrošina to, ka pušu sarunas notiek labā ticībā un ka neviena no tām ļaunprātīgi neizmanto savu stāvokli sarunās, kavējot sarunu sekmīgu iznākumu.

3. Dalībvalstis norīko kompetento iestādi, kam jābūt neatkarīgai no pusēm, lai izšķirtu strīdus, kuri rodas sakarā ar attiecīgajiem līgumiem un sarunām. Īpaši šai iestādei jāizšķir strīdi, kas attiecas uz līgumiem, sarunām un pieejas atteikumu vai iepirkšanas atteikumu.

4. Pārrobežu strīdus izšķir tā strīdu izšķiršanas iestāde, kuras kompetencē ir vienīgā pircēja sistēma vai sistēmas operators, kas atsaka sistēmas izmantošanu vai pieeju sistēmai.

5. Griešanās pie šīs iestādes neskar pārsūdzības tiesību izmantošanu saskaņā ar Kopienas tiesībām.

21. pants

1. Dalībvalstis veic pasākumus saskaņā ar procedūrām un tiesībām, kas minētas 17. un 18. pantā, lai dotu iespēju:

- visiem elektroenerģijas ražotājiem un elektroenerģijas apgādes uzņēmumiem, kuriem dalībvalstis atļauj pastāvēt un kuri ir izveidoti to teritorijā, apgādāt savas telpas, meitasuzņēmumus un tiesīgos patērētājus ar tiešās līnijas starpniecību;
- visiem tiesīgajiem patērētājiem savā teritorijā ar tiešās līnijas starpniecību saņemt apgādi no ražotāja un apgādāt uzņēmumus, ja dalībvalstis šādiem apgādātājiem dod atļauju.

2. Dalībvalstis nosaka kritērijus, pēc kuriem piešķir atļaujas tiešo līniju būvei savā teritorijā. Šiem kritērijiem jābūt objektīviem un nediskriminējošiem.

3. Elektroenerģijas apgādes iespēja, izmantojot tiešo līniju, kas minēta 1. punktā, neietekmē iespēju slēgt līgumus par elektroenerģiju saskaņā ar 17. un 18. pantu.

4. Dalībvalstis var atļaut būvēt tiešo līniju sakarā ar sistēmas pieejas atteikumu, kas pēc vajadzības pamatots ar 17. panta 5. punktu vai 18. panta 4. punktu, vai ar strīda izšķiršanas procedūras sākšanu saskaņā ar 20. pantu.

5. Dalībvalstis var atteikt atļauju būvēt tiešo līniju, ja ar šādas atļaujas piešķiršanu rastos šķēršļi 3. panta noteikumu izpildei. Šāds atteikums attiecīgi jāpamato.

22. pants

Dalībvalstis izveido atbilstīgus un efektīvus regulēšanas, kontroles un pārredzamības mehānismus, lai novērstu jebkādu ļaunprātīgu valdošā stāvokļa izmantošanu, īpaši, par sliktu patērētājiem, un aplaupošas darbības. Šajos mehānismos ņem vērā Līguma noteikumus un īpaši tā 86. pantu.

VIII NODAĻA

Nobeiguma noteikumi

23. pants

Ja enerģijas tirgū rodas pēkšņa krīze un ja fiziskā drošība vai personu, aparātūras vai iekārtu vai sistēmu integritātes drošība ir apdraudēta, tad dalībvalsts uz laiku var ieviest drošības pasākumus.

Tādiem pasākumiem, cik iespējams, maz jātraucē iekšējā tirgus darbība, un tie nedrīkst būt plašāki nekā noteikti vajadzīgs, lai novērstu pēkšņas grūtības.

Attiecīgā dalībvalsts par šiem pasākumiem nekavējoties paziņo pārējām dalībvalstīm un Komisijai, kas var nolemt, ka attiecīgajai dalībvalstij jāgroza vai jāatceļ šie pasākumi, ciktāl tie traucē konkurenci un nelabvēlīgi ietekmē tirdzniecību pret vispārējām interesēm.

24. pants

1. Tās dalībvalstis, kur darbības saistības vai garantijas, kuras dotas līdz šīs direktīvas spēkā stāšanās brīdim, nevar izpildīt, ņemot vērā šīs direktīvas noteikumus, var lūgt pārejas režīmu, ko Komisija tām piešķir, starp citu, ņemot vērā attiecīgās sistēmas lie

lumu, sistēmas apvienojumu un elektroenerģētikas nozares struktūru. Komisija pirms lēmuma pieņemšanas par šādiem iesniegumiem, ievērojot konfidencialitāti, informē dalībvalstis. Šo lēmumu publicē *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.

2. Pārejas režīma ilgums ir ierobežots un saistīts ar 1. punktā minēto saistību vai garantiju izbeigšanos. Pārejas režīms var attiekties uz atkāpēm no šīs direktīvas IV, VI un VII nodaļas. Lūgumi par pārejas režīma piešķiršanu jādara zināmi Komisijai vēlākais vienu gadu pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā.

3. Tās dalībvalstis, kas var pierādīt, ka pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā ir būtiskas problēmas mazo izolēto sistēmu darbībā, var lūgt atkāpes no attiecīgajiem IV, V, VI, VII nodaļas noteikumiem, kuras tām var piešķirt Komisija. Pēdējā līdz lēmuma pieņemšanai par minētajiem lūgumiem, ievērojot konfidencialitāti, informē dalībvalstis. Šo lēmumu publicē *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*. Šo punktu piemēro arī Luksemburgai.

25. pants

1. Komisija līdz pirmā gada beigām pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā iesniedz Padomei un Eiropas Parlamentam ziņojumu par saskaņošanas prasībām, kas nav saistītas ar šīs direktīvas noteikumiem. Ja vajadzīgs, tad Komisija ziņojumam pievieno visus saskaņošanas priekšlikumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu iekšējā elektroenerģijas tirgus efektīvu darbību.

2. Padome un Eiropas Parlaments dod savu viedokli par šiem priekšlikumiem divos gados pēc to iesniegšanas.

26. pants

Komisija pārskata šīs direktīvas piemērošanu un iesniedz ziņojumu par pieredzi, kas iegūta iekšējā elektroenerģijas tirgus darbībā un 3. pantā minēto vispārīgo noteikumu izpildē, lai Eiropas Parlaments un Padome pēc iegūtās pieredzes var laicīgi

apsvērt iespēju turpināt tirgus atvēršanu, kura būtu spēkā deviņus gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā, ņemot vērā 17. un 18. pantā minēto sistēmu vienlaicīgu pastāvēšanu.

27. pants

1. Ne vēlāk kā 1999. gada 19. februārī dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Par to dalībvalstis tūlīt informē Komisiju.

2. Beļģija, Grieķija un Īrija sakarā ar savu elektroenerģijas sistēmu īpašajiem tehniskajiem parametriem drīkst papildus izmantot attiecīgi 1 gadu, 2 gadus un 1 gadu, lai piemērotu no šīs direktīvas izrietošās saistības. Ja šīs dalībvalstis izmanto šo iespēju, tad tās par to informē Komisiju.

3. Kad dalībvalstis pieņem šos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarīt šādas atsauces.

28. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.

29. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 1996. gada 19. decembrī

Eiropas Parlamenta vārdā —

priekšsēdētājs

K. HÄNSCH

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

S. BARRETT